

Doložka vybraných vplyvov

1. Základné údaje	
Názov materiálu	
Program predchádzania vzniku odpadu Slovenskej republiky na roky 2019 – 2025	
Predkladateľ (a spolupredkladateľ)	
Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky	
Charakter predkladaného materiálu	☒ Materiál nelegislatívnej povahy ☐ Materiál legislatívnej povahy ☐ Transpozícia práva EÚ
V prípade transpozície uveďte zoznam transponovaných predpisov:	
Termín začiatku a ukončenia PPK	September 2018
Predpokladaný termín predloženia na MPK*	November 2018
Predpokladaný termín predloženia na Rokovanie vlády SR*	Január 2019

2. Definovanie problému
<p>Povinnosť vypracovať program predchádzania vzniku odpadu (ďalej len „PPVO“) členským štátom ustanovuje rámcová smernica o odpade (č. 2008/98/ES). Zámerom PPVO je nielen splniť povinnosť, ktorú ukladá právna úprava EÚ a SR, ale zmeniť princípy a smerovanie v odpadovom hospodárstve s hlavným cieľom dosiahnuť posun od materiálového zhodnocovania k predchádzaniu vzniku odpadu.</p>
3. Ciele a výsledný stav
<p>Hlavným cieľom PPVO Slovenskej republiky na roky 2019 – 2025 je posun od materiálového zhodnocovania ako jedinej priority odpadového hospodárstva, k predchádzaniu vzniku odpadu.</p> <p>Čiastkové ciele pre jednotlivé prúdy odpadov:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Znížiť množstvo zmesového komunálneho odpadu do roku 2025 o 50% v porovnaní s rokom 2016, - Znížiť množstvo biologicky rozložiteľných odpadov v zmesovom komunálnom odpade o 60 % do roku 2025 oproti stavu v roku 2016. - Podporovať znižovanie vzniku potravinového odpadu, ktoré vzniká v maloobchode a u spotrebiteľa, a znížiť potravinové straty v celom reťazci výroby a distribúcie potravín. - Znižovať vznik odpadu z papiera a znižovať podiel papiera v zmesovom komunálnom odpade. - Zvýšiť opätovné použitie objemného odpadu. - Obmedziť používanie nerecyklovateľných jednorazových plastových obalov. - Predchádzať vzniku nadmerného množstva obalov v rámci jedného výrobku. - Podporovať recyklovateľnosť plastových výrobkov a obalov (v nadväznosti na Európsku stratégiu pre plasty v obehovom hospodárstve). - Znižovať množstvo zneškodňovaných stavebných odpadov a odpadov z demolácií. - Pokračovať v nastúpenom trende znižovania vzniku nebezpečného odpadu. - Znižovať vznik odpadov z ťažobného priemyslu pomocou uplatnenia platnej legislatívy a vykonávaním pravidelných kontrol v rámci štátneho dozoru. - Prevencia závažných havárií, ktoré by mohli mať dopad na životné prostredia a zdravie ľudí.
4. Dotknuté subjekty
<p>Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, Ministerstvo financií Slovenskej republiky Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky, Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky, Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky, Ministerstvo dopravy a výstavby Slovenskej republiky, Úrad pre verejné obstarávanie,</p>

Úrad verejného zdravotníctva Slovenskej republiky, Obce a vyššie územné celky, Podnikateľské subjekty, Neziskové organizácie, Široká verejnosť

5. Alternatívne riešenia

Aké alternatívne riešenia boli posudzované?

Uveďte, aké alternatívne spôsoby na odstránenie definovaného problému boli identifikované a posudzované.

Návrh strategického dokumentu bol v procese v rámci strategického environmentálneho hodnotenia podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení neskorších predpisov posudzovaný v jednom variante a v porovnaní s nulovým variantom.

Povinnosť vypracovať PPVO vyplýva Slovenskej republike z rámcovej smernice o odpade (č. 2008/98/ES), z tohto dôvodu nie je možné realizovať nulový variant. Prijatím a implementáciou strategického dokumentu by sa mali prejavovať pozitívne dopady na životné prostredie, zdravie obyvateľov Slovenskej republiky, na znižovanie čerpania prírodných zdrojov atď. Variant v navrhovanom dokumente je lepším environmentálnym riešením ako nulový variant.

6. Vykonávacie predpisy

Predpokladá sa prijatie/zmena vykonávacích predpisov?

☐ Áno

☒ Nie

7. Transpozícia práva EÚ

Uveďte, v ktorých ustanoveniach ide národná právna úprava nad rámec minimálnych požiadaviek EÚ spolu s odôvodnením.

Nie

8. Preskúmanie účelnosti**

Uveďte termín, kedy by malo dôjsť k preskúmaniu účinnosti a účelnosti navrhovaného predpisu.

Uveďte kritériá, na základe ktorých bude preskúmanie vykonané.

MŽP SR v spolupráci s ostatnými zainteresovanými ministerstvami a subjektami pripraví vyhodnotenie plnenia cieľov PPVO Slovenskej republiky na roky 2019 – 2025 a predloží ho na rokovanie vlády Slovenskej republiky. Na vyhodnocovanie plnenia cieľov bude využitý súbor kvalitatívnych a kvantitatívnych indikátorov ktoré boli vybrané v súlade s jednotlivými cieľmi dokumentu.

* vyplniť iba v prípade, ak materiál nie je zahrnutý do Plánu práce vlády Slovenskej republiky alebo Plánu legislatívnych úloh vlády Slovenskej republiky.

** nepovinné

9. Vplyvy navrhovaného materiálu

Vplyvy na rozpočet verejnej správy z toho rozpočtovo zabezpečené vplyvy	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
	☐ Áno	☐ Nie	☐ Čiastočne
Vplyvy na podnikateľské prostredie z toho vplyvy na MSP	☐ Pozitívne	☐ Žiadne	☒ Negatívne
	☐ Pozitívne	☐ Žiadne	☒ Negatívne
Sociálne vplyvy	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
Vplyvy na životné prostredie	☒ Pozitívne	☐ Žiadne	☐ Negatívne
Vplyvy na informatizáciu	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
Vplyvy na služby verejnej správy pre občana, z toho			
vplyvy služieb verejnej správy na občana	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
vplyvy na procesy služieb vo verejnej správe	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne

10. Poznámky

Pri úspešnej realizácii predmetného materiálu očakávame pozitívny vplyv na životné prostredie. Hodnotenie vplyvov na životné prostredie sa uskutočnilo v rámci strategického environmentálneho hodnotenia podľa zákona 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení neskorších predpisov.

Predmetom materiálu sú opatrenia, pri ktorých nie je možné vopred určiť, v akej podobe budú realizované a premietnuté do legislatívnej úpravy príslušných rezortov. Vplyvy preto v súčasnosti nie je možné kvantifikovať. Za účelom realizácie opatrení programu bude potrebné vykonať legislatívne zmeny vybraných právnych predpisov. Prípadné vplyvy budú vyhodnotené v rámci legislatívnych procesov potrebných na úpravu predmetných právnych predpisov.

Možno konštatovať, že dôjde predovšetkým k pozitívnemu ovplyvneniu zložiek životného prostredia navrhovanými opatreniami, čo by malo mať za následok postupné zlepšovanie stavu životného prostredia v Slovenskej republike.

Primárne pozitívne vplyvy strategického dokumentu budú predovšetkým dôsledkom:

- znižovania čerpania prírodných zdrojov, šetrenia surovín a energie (napr. obmedzovaním plytvania potravinami, podporou opätovného používania vecí, znižovaním spotreby jednorazových riadov, plastových obalov a veľmi ľahkých plastových tašiek, podporou opakovaného používania stavebného materiálu)
- znižovania množstva odpadov ukladaných na skládky
- zavádzania čistejších technológií a inovatívnych technológií (ekodizajn)
- uprednostňovanie environmentálne prijateľnejších riešení (zelené obstarávanie).

Ekonomické dopady – zvyšuje sa súčasné finančné zaťaženie podnikateľských subjektov zavádzaním zvýšených poplatkov za skládanie odpadov, plánovanou zmenou povinností (napr. zákaz používania jednorazových riadov na verejných podujatiach a v trvalých prevádzkach, rozšírenie povinnosti distribuovať nápoje rovnakého druhu aj v opakovane použiteľných obaloch) a redukujú sa príležitosti podnikania v oblasti zhodnocovania a zneškodňovania odpadov súvisiace s množstvom odpadov.

Negatívne vplyvy možno očakávať na podnikateľské prostredie. Majú predpoklad krátkeho trvania, ktoré bude závisieť aj od rýchlosti a efektívnosti zavádzania navrhovaných opatrení do praxe. Odpadové hospodárstvo predstavuje lukratívne podnikateľské prostredie, ktoré zamestnáva veľké množstvo pracovníkov či už v oblasti riadenia, zhodnocovania alebo zneškodňovania odpadov. Menej odpadov predstavuje menej podnikateľských príležitostí.

Negatívne vplyvy ekonomických dopadov sú však v porovnaní s prínosmi v iných environmentálnych aspektoch málo významné a krátkodobé.

11. Kontakt na spracovateľa

Mgr. Oľga Trcková, odbor odpadového hospodárstva, Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, olga.trckova@enviro.gov.sk, tel.: +421 2 5956 2292

Mgr. Dáša Uhliarová, odbor odpadového hospodárstva, Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, das.uhliarova@enviro.gov.sk, tel.: +421 2 5956 2348

12. Zdroje

Za účelom vypracovania PPVO Slovenskej republiky na roky 2019 – 2025 bola zriadená pracovná skupina zložená zo zástupcov mimovládnych združení, odbornej verejnosti, Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky, Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky, Slovenskej agentúry životného prostredia, Environmentálneho fondu a ďalších. Zástupcovia pracovnej skupiny sa podieľali na samotnej tvorbe dokumentu.

13. Stanovisko Komisie pre posudzovanie vybraných vplyvov z PPK

Uved'te stanovisko Komisie pre posudzovanie vybraných vplyvov, ktoré Vám bolo zaslané v rámci predbežného pripomienkového konania

II. Pripomienky a návrhy zmien: Komisia uplatňuje k materiálu nasledovné pripomienky a odporúčania:

K doložke vybraných vplyvov

Komisia odporúča v Doložke vybraných vplyvov dopracovať časť „5. Alternatívne riešenia“.

Stanovisko MŽP SR: Pripomienka zapracovaná doplnením položky 5. v Doložke vybraných vplyvov.

Navrhovateľovi Komisia odporúča rozšíriť sekciu „10. Poznámky“ o explicitnú informáciu o tom, ktoré vybrané vplyvy predpokladá v prípade implementácie všetkých opatrení naformulovaných v materiáli. Faktom je, že tieto vplyvy nemožno v tejto fáze jednoznačne kvalitatívne a kvantitatívne zhodnotiť, čo navrhovateľ sám deklaruje, avšak Komisia má za to, že je možné minimálne predpokladať, o ktoré vplyvy potenciálne pôjde a tiež či tieto potenciálne vplyvy budú pozitívne, alebo negatívne.

Stanovisko MŽP SR: Pripomienka zapracovaná doplnením položky 10. v Doložke vybraných vplyvov.

K vplyvom na podnikateľské prostredie

Doložka vybraných vplyvov sa síce v časti „10. Poznámky“ odvoláva na to, že predmetom materiálu sú opatrenia, pri ktorých nie je možné vopred určiť, v akej podobe budú realizované a premietnuté do legislatívnej úpravy príslušných rezortov. Ďalšie vplyvy preto v súčasnosti nie je možné identifikovať ani kvantifikovať.

S týmto konštatovaním nemožno súhlasiť, keďže Program sa zaväzuje k plneniu ambiciózných cieľov a tiež sú už navrhnuté aj konkrétne opatrenia. Preto je Komisia toho názoru, že identifikovať vplyvy je možné a potrebné už pri tomto strategickom dokumente i keď vplyvy budú kvantifikované v ďalšom procese v rámci legislatívnych zmien právnych predpisov.

Komisia žiada preto vyznačenie negatívnych vplyvov na podnikateľské prostredie v doložke vybraných vplyvov a vypracovanie *Analýzy vplyvov na podnikateľské prostredie*. Je potrebné popísať všetky oblasti, pri ktorých sa očakáva zvýšené finančné a administratívne zaťaženie zainteresovaných subjektov vyplývajúce z plnenia opatrení uvádzaných v PPVO SR. Konkrétna kvantifikácia môže byť následne spracovaná u legislatívnych návrhov, ktoré bude potrebné realizovať.

Vzhľadom na fakt, že predkladateľ zaradil do doložky vybraných vplyvov do časti „4. Dotknuté subjekty“ aj podnikateľské subjekty, Komisia považuje za vhodné, aby predkladateľ zosúladiť svoje tvrdenia a bol vplyv navrhovaného materiálu súčasne vyznačený aj v časti „9. Vplyvy navrhovaného materiálu“, a to pre podnikateľské prostredie ako také, ako aj na MSP.

Vzhľadom na identifikovaný vplyv súčasne Komisia žiada predkladateľa aj o vypracovanie *Analýzy vplyvov na podnikateľské prostredie* a vyplnenie jej jednotlivých častí keďže sa v materiáli v konkrétnych navrhovaných opatreniach niekoľkokrát spomína súčinnosť podnikateľských subjektov a vplyv týchto opatrení na podnikateľské prostredie je jednoznačný, keďže sa nimi navrhuje sprísnenie súčasnej legislatívy, resp. vznik nových povinností, ako napr. „*zákaz používania jednorazových plastových riadov, príborov, pohárov a nápojových slamiek na verejných podujatiach a v trvalých prevádzkach*“ a pod. Zároveň Komisia akceptuje argument, že uvedené opatrenia budú predmetom legislatívnych zmien jednotlivých rezortov a v súčasnosti nevyžaduje kvantifikáciu ani podrobný popis navrhovaných opatrení.

Stanovisko MŽP SR: Pripomienka zapracovaná vyznačením negatívnych vplyvov na podnikateľské prostredie v položke 9. Doložky vybraných vplyvov a vypracovaním Analýzy vplyvov na podnikateľské prostredie.

K vplyvom na rozpočet verejnej správy

Komisia berie na vedomie konštatovanie predkladateľa uvedené v doložke vybraných vplyvov, ako aj v predkladacej správe, že predmetný materiál je strategickým dokumentom a jeho schválenie nemá vplyv na rozpočet verejnej správy. Zároveň však Komisia upozorňuje, aby všetky z neho vyplývajúce materiály, ktoré budú predložené dotknutými kapitolami, boli vypracované takým spôsobom, aby nezakladali zvýšené vplyvy na rozpočet verejnej správy a boli pokryté v rámci schválených limitov dotknutých kapitol na jednotlivé roky.

Všeobecne

V súvislosti s budúcou implementáciou navrhnutých opatrení si Komisia dovoľuje Ministerstvu životného prostredia SR odporučiť, aby každé z realizovaných opatrení bolo postavené na osobitnej analýze vybraných vplyvov, vrátane uvádzania modelových príkladov jednotlivých vplyvov. Prostredníctvom tohto postupu bude umožnené, aby boli prijaté čo najefektívnejšie riešenia a to nielen v zmysle naplnenia konkrétnych cieľov Programu, ale aj v zmysle eliminácie potenciálnych negatívnych vybraných vplyvov, nielen v rámci vplyvu na životné prostredie.

III. Záver: Stála pracovná komisia na posudzovanie vybraných vplyvov vyjadruje**nesúhlasné stanovisko**

s materiálom predloženým na predbežné pripomienkové konanie s odporúčaním na jeho dopracovanie podľa pripomienok v bode II.